

УТВЪРЖДАВАМ:.....

Петя Панева

Директор на ОУ „Христо Смирненски“

Гр. Генерал Тошево

ПРОГРАМА

за усвояване на книжовния български език в ОУ „Христо Смирненски“ гр. Генерал Тошево

НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Според Конституцията на Република България официалният език в страната е българският език. Това е езикът, на който се осъществява обучението в детските градини и училищата. Той е езикът на институциите, на официалното и неофициалното общуване между представителите на различните етноси в държавата.

Владеенето на официалния книжовен език е важно условие, без което не може да се осъществи интегрирането на учениците в обществото, тяхното пълноценно развитие като личности.

Програмата на ОУ „Христо Смирненски“ е съобразена със следните документи:

Закона за предучилищното и училищно образование;

Наредба № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език;

Конвенцията на ООН за правата на детето;

Годишен план на ОУ „Христо Смирненски“ за учебната 2023/2024 год.

ПРИОРИТЕТИ

1. Целенасочена работа в процеса на обучение за подобряване на езиковите и комуникативните способности на учениците, необходими за пълноценно общуване във всички социокултурни сфери;
2. Пълноценна социална реализация на учениците на базата на добро равнище на владеене на езиковите норми и речевия етикет като резултат от обучението на роден език.

ОСНОВНА ЦЕЛ:

На базата на висок професионализъм и адекватни решения на учителите от различните предметни комисии да се изгради гъвкава система за усвояване на книжовния български език като средство за обучение и за междуличностно общуване.

Преодоляване на пропуските в езиковите компетентности на учениците, необходими за овладяването на знания и умения, гарантиращи постигане на ДОС за учебното съдържание по всички учебни предмети и за обогатяване и усъвършенстване на комуникативно-речевата им култура.

СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ:

1. Съхраняване и утвърждаване на българската национална идентичност;
2. Прилагане на разнообразни и ефективни форми на работа в учебните часове, в ГЦОУД и в извънкласните дейности;
3. Пълноценно използване на часовете за индивидуално консултиране на учениците;
4. Акцентиране от страна на учителите от начален етап и на преподавателите от прогимназиален етап върху часовете за развитие на речта;
5. Контрол от страна на директора върху дейностите, свързани с усвояването и усъвършенстването на книжовния български език;
6. Запазване и развитие на българската образователна традиция;
7. Съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
8. Формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот;
9. Подготовка на учениците за бъдещи публични дейности и формиране на умения за използване на езика като средство за междуличностно общуване.

Усвояването на българския книжовен език се изразява във:

1. Овладяване и прилагане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за предучилищното образование по образователно направление български език и литература;
2. Овладяване и прилагане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка;

3. Спазване на книжовноезиковите норми в учебните часове по всички учебни предмети, при дейностите по различните образователни направления, в които обучението се осъществява на български език, както и в заниманията по интереси;

4. Спазване на книжовноезиковите норми в системата на предучилищното и училищното образование при общуването на учителите, директорите и другите педагогически специалисти с децата и учениците.

Обучението в начална училищна степен да се насочи към осмисляне на:

- Чужд текст и съставянето на собствен, а не единствено към ограмотяване на учениците;
- В обучението по български език да се търси баланс между знанията и уменията на учениците;
- Да се развиват и усвършенстват комуникативните умения на учениците.
- Под ръководството на учителите да се подобрява компетентността на учениците чрез целесъобразно използване на различни източници: художествена и научна литература, енциклопедии, речници, интернет и др.;
- Да се провеждат срещи между учителите от начален и прогимназиален етап, за да се осъществи добра приемственост в обучението по български език;
- Обогаляване на училищната библиотека с художествена, научна и методическата литература. Провеждане на библиотечни уроци.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Реализирането на Програмата се осъществява чрез план за действие, конкретизиращ работата за всяка учебна година. Програмата и Планът са отворени и могат да се актуализират при необходимост.

1. Всички преподаватели от начален и прогимназиален етап да изготвят по ЕОКК Програма с конкретни дейности за усвояване на книжовния български език, придружена от календарен план на дейностите.

срок: 02.10.2023 год.

отг.: председателите на ЕОКК

2. Преподавателите по български език и литература от начален и прогимназиален етап да разнообразят методите и формите на работата в учебните часове с цел овладяване и прилагане на компетенции, определени с ДОС.

срок: през учебната 2023/2024

отг.: учителите по БЕЛ

3. Провеждане на входяща и изходяща диагностика на четивната техника на учениците от начален етап.

срок: м.септември-октомври 2023 г.

отг.: учители по БЕЛ

4. Спазване на книжовноезиковите норми в учебните часове по всички учебни предмети, в които обучението се осъществява на български език.

срок: през 2023/2024 г.

отг.: педагогическите специалисти

5. Спазване на книжовноезиковите норми при общуването на учителите с учениците и при общуването между учениците в училище.

срок: през учебната 2023/2024 г.

отг.: педагогическите специалисти

6. Спазване на книжовноезиковите норми при общуването на учителите с учениците и между учениците се контролира съответно от директора и от учителите.

срок: през учебната 2023/2024 г.

отг.: директор, зам. директор и педагогическите специалисти

7. Учителите от ОУ “Христо Смирненски” да участват в организираните от РУО работни срещи и семинари във връзка с обучението в условия на билингвизъм и за споделяне на добри практики.

срок: съгласно график от РУО

отг.: педагогическите специалисти

8. При отчитането на дейностите в методическите обединения в края на учебната година да се отдели специално място на работата по ЕОКК във връзка с изпълнението на Плана за прилагане на книжовния български език.

срок: юни 2024 г.

отг.: председатели на ЕОКК

9. Целенасочена подготовка на изявените ученици за участие в училищното състезание „Знаете ли български?“, Националното състезание „Любословие“. Целенасочена подготовка на изявените ученици за участие в училищната олимпиада „Знам и мога” /4.кл./ и олимпиадата по БЕЛ /5.-7.кл./

срок: съгласно графика от МОН и РУО

отг.: педагогическите специалисти

10. Ефективни форми на работа с изоставащи ученици по график и своевременно уведомяване на родителите за тяхното ниво на компетентност.

срок: през учебната 2023/2024

отг.: педагогическите специалисти

11. Организиране на Ден на ученическото самоуправление.

срок: 09.05.2024 г.

отг.: педагогическите специалисти

12. Подготовка на учениците за публични изяви – рецитали, драматизации, презентации и други във връзка с честване на празници и събития.

срок: през учебната 2023/2024

отг.: педагогическите специалисти

13. Резултати от степента на усвояване на българския книжовен език от учениците чрез националните външни оценявания.

срок: юни 2024 г.

отг.: учителите по БЕЛ и математика

14. По всички учебни дисциплини да се установява овладеният понятиен апарат и да се вземат мерки за неговото попълване и разширяване.

срок: през учебната 2023/2024 г.

отг.: педагогическите специалисти

15. При изучаването на различните учебни предмети учениците да усвоят езиковата специфика на различните функционални стилове.

срок: през учебната 2023/2024

отг.: педагогическите специалисти

16. Да се планират форми за квалификация на учителите, да се утвърждава взаимопомощта, самоподготовката и самообразованието им /семинари, дискусии - като се обсъждат добри практики за усвояването на КБЕ.

срок: през учебната 2023/2024

отг.: педагогическите специалисти

17. Осъществяване на междупредметни връзки в рамките на различните ЕОКК за пряко прилагане на програмата за усвояване на българския книжовен език

срок: през учебната 2023/2024

отг.: педагогически специалисти

18. Провеждане на мероприятия съвместно с ПЧ „Светлина-1941“.

срок: през учебната 2023/2024

отг.: педагогическите специалисти

РАБОТЕН ПЛАН

- Конкурс за най-добре воден читателски дневник

Училищна кампания "Чета и през лятната ваканция"-представяне на читателски дневници

срок: м. септември 2023 г.

отг: Д. Иванова, К. Иванова, Д. Димова, Д. Балчева,

Г. Янева

- Включване в Националната кампания „Стара хартия за нова книга”

срок : 30 октомври 2023 г.

отг.: Класни ръководители

- Включване в Националната кампания „България чете”

срок: м. октомври 2023 г.

отг.: учители БЕЛ начален и прогимназиален етап

- Конкурс за най-добър художествен прочит

срок: м. октомври 2023 г.

отг: учители БЕЛ начален етап

- Организиране и участие в инициатива „Да подарим книга, за да създадем библиотечен кът”

срок: м.ноември 2023 г.

отг: учители ЦДО

- Чета, защото...-изработване на постери

срок: м. ноември 2023 г.

отг.: Кр. Маринова, учители начален етап

- Инициатива „Ученици проверяват ученици”

срок: м. ноември 2023 г.

отг.: П. Ласкова-Василева

- 10 причини да бъда грамотен-изработване на постери

срок: м. декември 2023 г.

отг.: Г. Янева, Д. Димова, учители 4а и 4б клас

- На гости в детската градина

Срок:декември 2023 г. и март 2024 г.

Отг: В. Иванова, преподавател 4 клас

- Магията на Коледа-постановка
срок: м. декември 2023 г.
отг.: Кл.р-ли от начален и прогимназиален етап
- Учениците пресъздават книжки с приказки, рисуват и преписват
срок: м. януари 2023 г.
отг.: Сн. Димитрова, учители ЦДО
- Ден на грамотността-състезание между паралелките от випуска
срок: м. януари 2024 г.
отг: Г. Великова
- Подготовка и участие на учениците за олимпиадата по БЕЛ
срок: м. януари 2024 г.
отг.: Г. Великова
- Изготвяне на книга на познанието и вдъхновението
срок: м. февруари 2024 г.
отг.: Кр. Тодорова
- Четем с нашите по-големи приятели
срок: м. февруари 2024 г.
отг: Д. Балчева
- Световни приказници-Ш. Перо, Братя Грим, Х.Кр. Андерсен
срок: м. февруари 2024 г.
отг.: Д. Иванова, К. Иванова, Д. Димова
- Инициатива „Ловци на грешки”
срок: м. февруари 2024 г.
отг.: Г. Великова, Д. Николова, Г. Янева, Д. Иванова
- Състезание по краснопис и правипис
срок: м. февруари 2024 г.
отг.: Д. Димова, преподавател ЦДО
- Изработване на постери „ 10 причини да бъда грамотен...”
срок: м. февруари 2024 г.
отг.: Кр. Маринова, Кр. Тодорова, Сн. Димитрова
- Чета с мама и таги, четене с творчество
Срок: м. март 2024 г.
Отг.: Д. Димова, К. Иванова

- Рецитал от седмокласниците- малките Вазовци
срок: м. март 2024 г.
отг.: Г. Великова, Сн. Димитрова, П.Ласкова-Василева
- Първокласниците рецитират стихотворението „Аз съм българче”
срок: 3 март 2024 г.
отг.: Д. Балчева, Ив. Василева
- Ден на грамотността-състезание
срок: м.април 2024 г.
отг.: К. Иванова, преподаватели начален етап
- Отбелязване на Международен ден на книгата
срок: м. април 2024 г., според графика на читалище”
Светлина”
отг.: Д. Балчева, К. Бонева, В. Иванова
- Подготвяне на състезание със стативи –аз пиша вярно, но и красиво
Пиша вярно новите чужди думи и красиво техния превод.
срок: м. април 2024 г.
отг.: Г. Янева
- Реализиране на пробни матури с учениците от 4 и 7 клас
срок: м. май 2023г.
отг.: Г.Янева, Г. Великова, Д. Димова, К. Бонева, Д. Атанасова,
В. Иванова
- Най-добър краснописец и четец
срок: м. април 2024 г.
отг.: К. Иванова, учители 4а, 4б клас
- Създаване на илюстрации и колажи по ключови епизоди в художествени произведения. Организиране на изложба.
срок: м. април 2024 г.
отг.: Д. Николова, Д. Атанасова
- Кампания „Деца четат на деца”
срок: м. април 2024 г.
отг.: Г. Янева, Д. Иванова
- Празник на буквите, масово рецитиране на стихотворението „Родна реч”
срок: м. май 2024 г.
отг.: Д. Балчева, Ив. Ваасилева
- Езикът на сцена-драматизация на „Радини вълнения”- от Иван Вазов

срок: м. май 2024г.
отг.: Г. Великова, Сн. Димитрова

- „Глаголица, Кирилица”- Пътят на една книга” 6-ти клас
срок: м. май 2024 г.
отг.: Г. Великова

1. Четене по роли от учениците на художествени произведения

срок: м. октомври 2023 г.
отг.: Г. Великова, Сн. Димитрова

срок: м. Ноември 2023 г.
отг.: Г. Великова, Д. Балчева

срок: м. декември 2023 г.
отг.: Д. Димова, Г. Янева

2. Конкурс за най-добър художествен прочит

срок: м. октомври 2023 г.
отг: Д. иванова

срок: м. май 2024 г.
отг.: Д. Балчева, Д. Димова

3. Създаване на илюстрации и колажи по ключови епизоди в художествени произведения

срок: постоянен
отг.: Д.Николова, П. Ласкова-Василева, Сн. Димитрова, Д. Атанасова, Кр. Тодорова, Кр. Маринова

4. Най-малките читатели в библиотеката-представяне на библиотечни уроци и срещи

срок: с поред графика на читалището
отг: Ивсички начални учители по БЕЛ

5. Целогодишна задача на децата да търсят грешки в правописа на реклами, табели, надписи

срок: постоянен
отг.: старши учител по БЕЛ в прогимназиален етап

6.Посещение на ученици, родители и учители на театрални постановки

срок: постоянен
отг.: учители начален етап, учители ЦДО

6. Участие в състезания, иницирани от СБНУ

срок: според графика на СБНУ

отг.: кл. ръководители от начален етап

7. Участие в Националната седмица на четенето

срок: според графика на кампанията

отг.: класните ръководители

8. Изработване на табла за правилен правопис от учениците и изработване на библиотечен кът в класните стаи

срок: постоянен

отг.: начални учители, учители в ЦДО

9. Разработване на бинарни уроци между преподавателите по история, география, музика и БЕЛ, които да повишат интереса на учениците.

срок: постоянен

отг.: съответните педагогически специалисти

10. Рецитали за откриване на новата учебна година, тържествено отбелязване на 22.09., 01. 11, 19. 02, 03. 03, 02. 06 и 15. 06, 30. 06 –

срок: постоянен

отг.: педагогическите специалисти

11. Обобщаване на информация и снимков материал по Програмата за усвояване на БКЕ през м.април 2024 г. – отг. Г. Великова, Д. Николова.

срок: постоянен

отг.: съответните педагогическите специалисти

- ❖ С въвеждането на интернет мрежа в училището, всички учители да се включат в разработването на мултимедийни проекти в часовете си, работа върху електронни платформи и утвърдени образователни сайтове.
- ❖ Преподавателите от училището свободно могат да планират свои проекти, възникнали като идеи в хода на работата.
- ❖ Включването на родителската общност в реализираните дейности е препоръчителна.